

VU.ACADEMIA.RU

Vilniaus universiteto Slavistikos katedros švietimo projektas, skirtas vyresnių klasių moksleiviams, mokytojams bei visiems, kurie norėtų pasinerti į lingvistikos, literatūros mokslo bei kultūrologijos pasaulio atradimus

SUSITIKIMŲ KALENDORIUS

Visų paskaitų pradžia: 11:00

Paskaitos vyks **gyvai Vilniaus universitete Filologijos fakultete K. Donelačio auditorijoje** (Universiteto g. 5) su transliacija online *Microsoft Teams* platformoje

Išankstinė registracija būtina: https://www.flf.vu.lt/index.php?option=com_rsform&view=rsform&formId=31

Registruotis galima iki paskutinės dienos prieš paskelbtos paskaitos dieną 21:00 valandos. Į Jūsų nurodytą paštą bus išsiųsta prisijungimo nuoroda

Naujienas sekite socialiniame tinkle *Facebook*: **VU Academia.ru**

Visi renginiai nemokami

17.02.2024 Rusų kalba Lietuvoje

Lietuvoje rusų kalba egzistuoja sąlygomis, kai ją veikia valstybinė lietuvių kalba ir giminingos slavų kalbos – lenkų ir baltarusių. Rusų kalba Lietuvoje skiriasi nuo rusų kalbos Rusijoje, kur kalba taip pat ilgainiui kinta. Lietuvos rusų kalboje spontaniškai susiklostė saviti ypatumai. Vieni jų yra visuotinai priimtini, kiti – ne. Sakytinėje kalboje aiškiai pastebima lietuvių ar lenkų kalbos įtaka. Nesistebime išgirdę «замного» vietoj «слишком много», «я снила» vietoj «мне снилось», «имею книгу» vietoj «у меня есть книга»; lietuviškus žodžius lengvai įtraukiame į rusų kalbą: «сегодня на улице шлапдриба» vietoj «дождь со снегом», «у тебя есть лейдимас?», turėdami омену - «разрешение». Kas būtina ir kas nepriimtina Lietuvos rusų kalboje? Kaip vertinti tokius žodžius, kaip «апилинка» ar «сенюния»? **Vilniaus universiteto Slavistikos katedros docentė Jelena Konickaja** kviečia pamąstyti apie šiuos klausimus ir sykiu įsiklausyti į savo rusų kalbą. **Paskaitos kalba – rusų.**

02.03.2024 Monstrai šiuolaikinėje rusų literatūroje

VS

90–ųjų pradžioje posovietinėje rusų literatūroje pradeda atsirasti vis daugiau ir daugiau monstrų. Vilkolakiai ir vampyrai, milžinai ir nykštukai tampa nuolatiniais herojais ne tik rusų *fantasy* žanro romanuose, bet ir tokių postmodernistinių rašytojų, kaip V. Pelevinas ar V. Sorokinas tekstuose. "Pabaisų" atsiradimo šiuolaikinėje rusų literatūroje fenomeną, jų istorines šaknis, o taip pat sąsajas su sovietine praeitimi aiškina **Vilniaus universiteto Slavistikos katedros asistentas Tomas Čenys**. **Paskaitos kalba – rusų.**

23.03.2024 Ivanas Turgenevas ir gotikinė tradicija

Vakarų Europos gotikos tradicijos pradininku laikomas anglas Horacijus Volpolas ir jo romanas "Otranto pilis" (1764 m.). Būtent jis davė toną ir įkvėpė dešimtis šios krypties pasekėjų, sustiprindamas gotikinį romaną kaip literatūros žanrą. Pirmasis gotikinis kūrinys rusų literatūroje buvo N. Karamzino apsakymas "Borngolmo sala", išleistas 1793 m. Gotikinei tradicijai atidavė duoklę A. Puškinas, N. Gogolis, A. Tolstojus, F. Dostojevskis, I. Turgenevas ir kiti rusų rašytojai. Kokie būdingi gotikinio kūrinio bruožai? Ką rusų gotika perėmė iš Vakarų Europos gotikos ir kas joje unikalų? Kodėl ir kada Turgenevas susidomėjo gotika? Apie tai kalbės **Vilniaus universiteto Slavistikos katedros docentė Dagnė Beržaitė** ir **Vilniaus universiteto studentė Alina Lukašova**. **Paskaitos kalba - rusų.**

13.04.2024 Vladimiras Majakovskis. „Geras požiūris į arklius“: tikras komentaras

Kalbėdami apie šį chrestomatinį eilėraštį, bandysime įveikti jo stereotipinį suvokimą ir stereotipines interpretacijas:

labiau konkretizuosime lyrinį herojų, poetinį laiką ir erdvę. Prieiga prie „Gero požiūrio...“ parodys mūsų „požiūrį“ į jį kaip į repliką kitų pasakymų apie pasaulį kontekste. Tikras šio poetinio teksto komentaras aprėps atsakymą į du klausimus: 1. Kokie kontekstai (chronologinis, istorinis, nacionalinis, biografinis, sociokultūrinis) pasitelkiami šiame eilėraštyje? 2. Kokiu būdu visi šie kontekstai susikerta taške, kuriame aiškiai matyti Vladimiro Majakovskio asmenybės tapsmas ir raida. Šiuos klausimus aptars **Vilniaus universiteto Slavistikos katedros profesorė Galina Michailova**. **Paskaitos kalba – rusų.**

24.04.2024 Įvardijimo strategijos Rusijos miestuose: dinaminis aspektas

Paskaita skirta analizuoti Rusijos miesto objektų pavadinimų pasirinkimo būdus skirtingais XX amžiaus laikotarpiais ir šiais laikais. Bus charakterizuojama besikeičiančios kalbos mados įtaka urbanistinėms praktikoms, įskaitant skolinių, pseudoskolinių naudojimą, svetimžodžių stilizacijas, morfologinį konstravimą, kirilicos ir lotynų abėcėlės derinimą ir kt. Be to, **Vilniaus universiteto Slavistikos katedros profesorė Ala Lichačiova** apsvartys lingvistinių patriotinių ir nostalgikų motyvų ikūnijimą miestų pavadinimuose, bendros Rusijos, vietinės ir kitų tipų tapatybės idėjos įgyvendinimą kuriant kalbinį Rusijos miesto dizainą. **Paskaitos kalba – rusų.**

04.05.2024 Naujienų vertimo ypatumai

Paskaitos metu klausytojai bus kviečiami diskutuoti šiais klausimais: ar tikrai mūsų laikų tarptautinės informacijos perdavimo kalbos yra XIX a. kolonijinių imperijų kalbos? Kaip "plikas" faktas tampa užburiančiu skaitymu? Ar iš tiesų galima daryti analogiją tarp žurnalisto darbo naujienų agentūroje ir teisininko lingvisto darbo tarptautinės teisės srityje? **Vilniaus universiteto Slavistikos katedros docentė Viktorija Makarova** taip pat kalbės apie mašininio vertimo istoriją ir pademonstruos, kaip verčiant atsizvelgiama į vienos ar kitos kultūros vertybes. Ji pateiks kalbos asimetrijos pavyzdžių ir parodys, kaip pasaulinės naujienos tampa vietiniu produktu. **Paskaitos kalba - rusų.**